

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 15 maja 2015 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi, XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych umorzył postępowanie w sprawie XI P 905/13 z powództwa M. H. przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł., o ryczałty za noclegi.

W uzasadnieniu powyższego orzeczenia Sąd pierwszej instancji podniósł, iż zgodnie z art. 182 § 1 i 4 k.p.c., Sąd umarza postępowanie zawieszone na zgodny wniosek stron, jeżeli wniosek o podjęcie postępowania nie został zgłoszony w ciągu roku od daty postanowienia o zawieszeniu. Z umorzeniem postępowania umarzają się nawzajem także koszty stron w danej instancji.

Sąd zważył, iż postanowieniem z dnia 14 kwietnia 2014 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi zawiesił postępowanie w sprawie na zgodny wniosek stron, na mocy art. 178 k.p.c. Natomiast, wobec nie zgłoszenia skutecznego wniosku o podjęcie postępowania przed upływem roku od daty jego zawieszenia, na mocy art. 182 § 1 k.p.c. postępowanie w sprawie należało umorzyć.

Zażalenie na powyższe orzeczenie wniósł pełnomocnik powoda zarzucając błędne przyjęcie przez Sąd I instancji, jakoby na podstawie postanowienia z dnia 14 kwietnia 2014 roku o zawieszeniu postępowania w sprawie sygn. akt XI P 905/13 do czasu udzielenia odpowiedzi przez Sąd Najwyższy na pytanie prawne, doszło do zawieszenia postępowania na zgodny wniosek stron, co uprawniało Sąd do umorzenia postępowania, jeżeli wniosek o podjęcie nie został zgłoszony w ciągu roku od daty postanowienia o zawieszeniu.

Z uwagi na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

W odpowiedzi na powyższe strona pozwana wniosła o oddalenie zażalenia oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 182 § 1 k.p.c. Sąd umarza postępowanie zawieszone na zgodny wniosek stron lub na wniosek spadkobiercy, jak również z przyczyn wskazanych w art. 177 § 1 pkt 5 i 6, jeżeli wniosek o podjęcie postępowania nie został zgłoszony w ciągu roku od daty postanowienia o zawieszeniu.

Wskazany przepis nie stwarza wątpliwości co do tego, że przesłanką umorzenia postępowania jest tylko niezgłoszenie wniosku o podjęcie postępowania we wskazanym terminie; a contrario - jeżeli wniosek został zgłoszony, to brak jest podstaw do umorzenia postępowania (postanowienie Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z dnia 6 października 2010 r. II CSK 170/10, Legali nr 406120).

Niemniej jednak zgodnie z aktualną linią orzecniczą Sądu Najwyższego, umorzenie postępowania na podstawie art. 182 § 1 k.p.c. jest dopuszczalne, jeżeli w sprawie zachodzą rzeczywiście wskazane w nim przyczyny umorzenia, a nie kiedy zostały one błędnie zakwalifikowane w postanowieniu o zawieszeniu postępowania. Zatem o umorzeniu postępowania decydują rzeczywiste przyczyny zawieszenia postępowania, a pozostawanie sprawy w stanie spoczynku jest wyjątkiem od, przewidzianych w Konstytucji, prawa do sądu oraz szczególnego obowiązku rozpoznawania spraw sądowych bez nieuzasadnionej zwłoki. Umorzenie postępowania skutkuje zaniechaniem merytorycznego rozpoznania sprawy cywilnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2015 r. II CZ 14/15, LEX nr 1744197).

Możliwość umorzenia postępowania jest wyjątkiem od obowiązku merytorycznego rozpoznania sprawy cywilnej wniesionej przez stronę. Dlatego też art. 182 § 1 k.p.c., który stanowi podstawę umorzenia postępowania z przyczyn w

nim wymienionych, powinien być wykładany ściśle. Przyjmowanie w sposób mechaniczny następstw nieprawidłowego zawieszenia postępowania, oznaczałoby kierowanie się niesłusznym formalizmem, mogącym prowadzić w istocie do pozbawienia strony wymiaru sprawiedliwości. Chodzi więc o realną możliwość pozbawienia w ten sposób prawa do sądu. Nie można przy tym podzielić argumentu, że powołanie w postanowieniu o zawieszeniu postępowania podstawy tego orzeczenia jest wiążące, gdyż wskazanie podstawy prawnej takiej decyzji sądu jest elementem uzasadnienia, a ta część orzeczenia nie jest objęta działaniem zasady z art. 365 k.p.c. Obowiązek sprawnego rozpoznawania spraw, bez nieuzasadnionej zwłoki ma charakter ustrojowy. Realizując go, sąd powinien podjąć zawieszone bezpodstawnie postępowanie, nie czekając w tej mierze na inicjatywę stron (Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 3 marca 1977 r. I CZ 20/77 i z dnia 6 października 2010 r. II CSK 170/10 oraz w uchwale z dnia 11 kwietnia 1985 r. III CZP 8/85; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2014 r. II CSK 561/13, LEX nr 1498810).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy, należy wskazać, iż Sąd drugiej instancji rozważając czy zachodzą podstawy umorzenia postępowania, obowiązany był poddać kontroli prawidłowość postanowienia z dnia 14 kwietnia 2014 r. Zauważyć należy, że zażalenie trafnie kwestionuje wskazaną w uzasadnieniu podstawę zawieszenia postępowania. Z treści uzasadnienia powyższego rozstrzygnięcia wynika bowiem, iż Sąd zobowiązał pełnomocników stron do wskazania, czy wnoszą o zawieszenie postępowania w sprawie do czasu udzielenia odpowiedzi przez Sąd Najwyższy na pytanie prawne w sprawie II PZP 1/14, podobnie jak strony innych procesów. W odpowiedzi na zobowiązane Sądu strona powodowa wniosła o zawieszenie postępowania do czasu udzielenia przez Sąd Najwyższy odpowiedzi na zapytanie prawne (k. 521). Podobnie, strona pozwana pismem 8 kwietnia 2014 r. wyraziła zgodę na zawieszenie postępowania w sprawie do czasu udzielenia przez SN odpowiedzi na pytanie prawne w sprawie II PZP 1/14 (k. 497). Z uwagi na powyższe Sąd I instancji zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 178 k.p.c. tj. na zgodny wniosek stron. Tymczasem z okoliczności sprawy zdaje się wynikać, że rzeczywistym powodem zawieszenia postępowania było oczekiwanie na rozstrzygnięcie kwestii ryczałtów za noclegi dla kierowców ciężarówek, która to była sporna także na gruncie rozpoznawanego przypadku. Postępowanie w sprawie zostało zatem zawieszone do czasu udzielenia przez Sąd Najwyższy odpowiedzi na pytanie, w kwestii mającej zasadnicze znaczenie również dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. W istocie chodziło więc o uzyskanie rozstrzygnięcia w innej sprawie, na co strony jedynie wyraziły zgodę. Niemniej jednak wyrażonej w takich okolicznościach zgody, nie należy utożsamiać z uregulowanym w art. 178 k.p.c. zgodnym wnioskiem stron o zawieszenie postępowania.

W świetle wskazanych okoliczności, uznać należy, iż Sąd I instancji błędnie umorzył postępowanie w niniejszej sprawie na podstawie art. 182 § 1 k.p.c. przyjmując, iż z uwagi na zawieszenie postępowania na zgodny wniosek, strony obowiązane były do zgłoszenia wniosku o podjęcie postępowania, w ciągu roku od daty postanowienia o zawieszeniu.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone postanowienie.